

Kilpapyörien mittaaminen

Lähtökohta

- kilpailukaudelle sovittu tuomarikäytäntö
- kilpailukutsu
- tekninen opas
- olosuhteet
- aikataulu
- paikka
- mittapukin ja vaán varaaminen SPU:lta
- edellisen aa-kilpailun ylituomarin palaute

UCI määrittelee kv-säännöt kilpapyörien rakenteisiin liittyen.

Viimeisin iso muutos koskien aa-pyöriä oli 1/2014.

Kaudelle 2017 on uusina asioina tullut lähinnä levyjarrujen kokeilu rajoitetusti ammattilaismaantiepyöräilyn World Tour -kilpailuissa. Levyjarrukokeilu on UCI:n seurannassa ja UCI Management Comittee päättää kokeilun mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

Morfologiset syyt.

Yli 190 cm.

PYÖRÄN TARKASTUS

Pyörät mitataan lähtöalueella 15 minuuttia ennen kilpailijan lähtöaikaa. Samalla tarkastetaan junioriluokkien kilpailijoiden pyörien välitykset. Suositeltavaa on että M/N 10 – 14 pyörissä ovat sääntöjen mukaiset välitykset asennettuna ilman säätöruuveilla lukituksia, nippusiteitä tmv. M/N 16 – 18 kilpailuluokissa välitykset on oltava niin kuin säännöissä on mainittu - lukituksia, nippusiteitä tmv. vurityksiä ei sallita.

2.2.023N Välitys

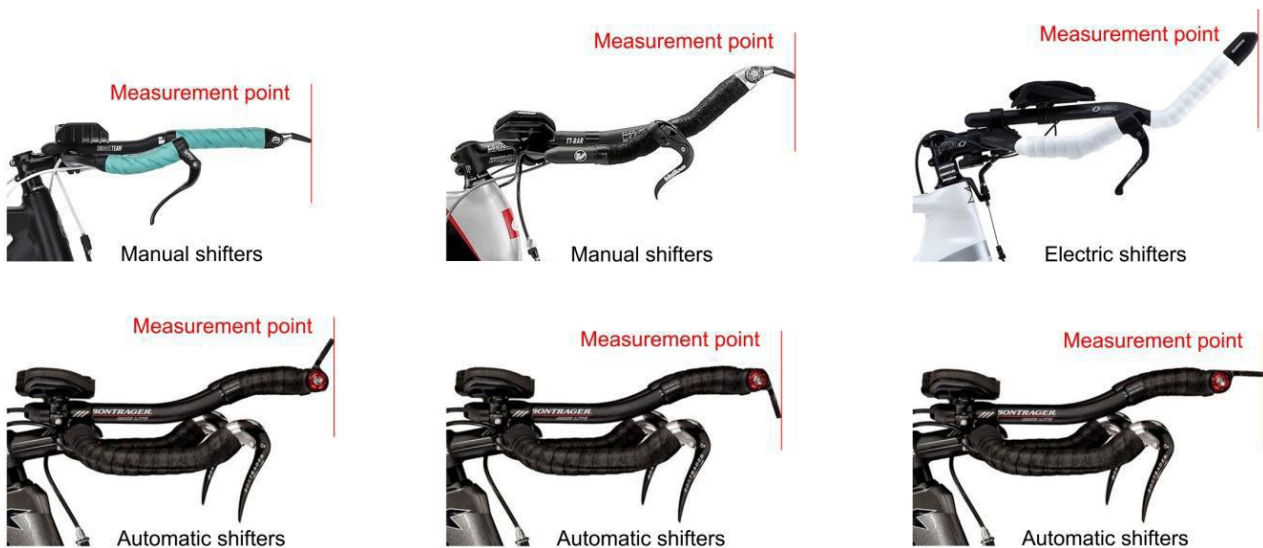
Nuorten luokkiin kuuluville pyöräilijöille suurin sallittu välitys on Suomessa:

Luokka välitys		rattaat
M/N-18 Juniors	793 cm	52/14
M/N-16 U17	701 cm	46/14 (52/16, 42/13)
M/N-14 U15	610 cm	40/14 (48/17, 42/15)
M/N-12-10 U13, U11	566 cm	53/20 (42/16, 45/17)

Pyörän tarkastuksen jälkeen kilpailijat odottavat lähtövuoroaan lähtöön järjestäytymisessä. Kilpailija voi halutessaan tarkastuttaa ennakkoon pyöränsä sääntöjen mukaisuuden, jos on epävarma pyöränsä sääntöjenmukaisuudesta. Pyörän tarkastus ei koske harraste-/kuntosarjaa, ellei kilpailunjärjestäjä ole sitä kilpailunjärjestäjän kilpailusäännöissä määritellyt. Ns. Pre Checkin jälkeen kilpailija tuo vielä pyöränsä varsinaiseen tarkastukseen 15 min ennen lähtöaikaa.

Pyörän tarkastaja kirjaa ylös esim. lähtöluetteloon kun kilpailija on käynyt pyörän tarkastuksessa. Samalla voit merkitä ko. kilpailijan kohdalle mm. morfologiset syyt (MFS) tai yli 190 cm (190). Kaudelle 2017 morfologisten syiden mukaisesti kilpailija voi käyttää -5 cm – 0 cm tai mittaa vaihtoehtoisesti aa-lisätangon päähän 75 – 80 cm. Vain yksi poikkeus sallitaan. Morfologisista syistä ei tarvita erillistä ilmoitusta kilpailijalta – riittää että hän on mittauksessa itse paikalla. Jos kilpailija käyttää -5 cm ja 75 cm niin hänen ei tarvitse itse olla tarkastuksessa mukana, riittää kun esim. huoltaja tuo pyörän tarkastettavaksi.

Alla kuvissa pyöriä tarkastavalle tuomarille ohje aa-pyörien mittauspisteistä:

CLARIFICATION GUIDE OF THE UCI TECHNICAL REGULATION

Figure 41: Points of measurement for the vertical limits of the handlebars extensions and any accessories

Morfologiset syyt: riittää kun kilpailija on itse mukana pyörän tarkastuksessa. Ajoasennon täytyy olla sääntöjen mukainen ja myös turvallinen.

Yli 190 cm: olevat kilpailijat ilmoittavat "yli 190 cm" kilpailuun ilmoittautumisensa yhteydessä, kilpailutoimistossa numeroita noudettaessa tai pyörien teknisen tarkastuksen yhteydessä. Jos pyörien tarkastajalla on jo aikaisemmista kilpailuista tarkastuksista olleista kilpailijoista olemassa oleva tieto kilpailijan yli 190 cm pituudesta niin hän merkitsee nämä kilpailijat jo valmiiksi lähtölistaan. Jos on tullut uusia yli 190 cm kilpailijoita tai nuoret ovat kasvaneet viime vuodesta niin näiden on myös varauduttava olemaan pyörän tarkastuksessa mukana niin että tuomarit voivat todeta tuon kilpailijan pituuden. Epäselvissä tapauksissa voidaan kilpailijan pituus mitata. Kilpailijan pituuden toteamista ja pituuden mittaamista ei tarvitse enää ainakaan Suomessa tehdä sitten kuluvalle kilpailukaudella kun yli 190 cm on kirjattuna SPU:lle ylös. Yli 190 cm pitkällä satula on -5 cm keskiön takana ja aa-lisätanko max 85 cm keskiöakselin keskipisteestä kulkevan pystysuoran mittauspisteen edessä edellä kuvatulla mittaustavalla.

Mitään todistuksia morfologisista syistä ei tarvita lääkäreiltä tms. viranomaisilta eikä kukaan lääkäri sellaista dokumenttia edes voi kirjoittaakaan.

Jos pyörä on säädetty sääntöjen mukaisesti siis satula -5 cm keskiöakselin takana ja aa-tanko vaihdevipujen päästä mitattuna niiden vaaka-asennossa max 75 cm keskiöakselin etupuolella sekä tuo aa-tankojen vaakaansäätö +/- 10 cm kyynärnojien päältä mitattuna, niin kilpailijan ei tarvitse itse tuoda pyörää tarkastukseen vaan esim. huoltaja voi tuoda pyörän tarkastukseen ja viedä sen eteenpäin lähtöön valmistautumiseen. Junioriluokissa pyörää ei saa enää viedä tuumatarkastuksen jälkeen pois lähtöön järjestäytymisalueelta.

Jos pyörissä käytetään runkonumeroita niin ne pitää olla kiinnitettyinä pyörään pyörien tarkastuksessa. Kilpailunumeroiden oikeinkiinnitys kilpailuasuihin todetaan lähtöön järjestäytymisalueella lähdön valvojan toimesta kun hän kirjaa lähtöön valmistautuvat kilpailijat.

Suosittelavaa olisi, että kilpailija olisi hyvissä ajoin 15 min ennen omaa lähtöaikaansa pyörän tarkastuksessa ja lähtöön järjestäytymisessä niin välttyään turhalta kohellukselta.

Pyörän tarkastukseen on hyvä varata tuota lähtöön järjestäytymistä ennen 5 - 10 min mahdollisen jononmuodostuksen vuoksi. Pyörän voi käydä mittauttamassa ja tuumatarkastuksessa jo etukäteen jos epäilee ettei se täytä sääntöjä ja viimehetken pyörän säätämisen vuoksi. Tuumatarkastuksessa olisi suotavaa että isoin vaihde olisi päällä ja takapyörä valmiina tyrkyllä mittaustaikojen tuntumassa. Jos pyörän tarkastuksesta tulee hylkäys niin kilpailijan on itse, huoltajan tai mekaanikon varauduttava mahdollisiin tarvittaviin säätöihin ja tuotava pyörä uudelleen tarkastettavaksi.

DNS-posiioilla olevista kilpailijoista olisi hyvä saada tieto etukäteen pyörän tarkastukseen ettei suotta odotella näitä kilpailijoita.

Lähdön valvoja toteaa myös muut kilpailijan asut, tarvikkeet ja välineet sääntöjen mukaisiksi. Kompressiosukat, gopro-kamerat, camelbackit, kypärät jne. voidaan tsekata silloin. Jos kilpailija epäilee etteivät nämä muut välineet täytä sääntöjä voi asiaa selvittää myös hyvissä ajoin ennen lähtöaikaansa tuomaristolta.

Kilpapyörän punnitus

Vaaka ripustetaan joko kiinteään paikkaan tehtyyn vaán kiinnityspaikkaan tai esim. kolmijalalle ripustettuun vaakaan. Jos tehdään yksittäinen punnitus pistokokeina voidaan se tehdä myös käsivaraisesti. Vaakana on käytetty SPU:n kalavaakaa.

Pyörän tarkastaja kalibroi vaán kun se on ripustettuna kiinnityspaikkaansa ilman pyörää.

Pyörä ripustetaan vaássa olevalla koukulla yleensä satulakiskoista niin ettei koukku pääse muljahtamaan pois kiskolta ja ettei koukku riko satulan reunaa. Pyörää ripustettaessa on paine koukulle laskettava rauhallisesti ettei pyörä pääse putoamaan koukusta. Hiilikuiturunkoisten kilpapyörien painopiste on hieman eri kohdassa kuin perinteisten metallirunkoisten kilpapyörien.

Vaaka täytyy asentaa niin korkealle ettei etupyörä kosketa maahan. Sama tilanne voi tulla eteen todella isorunkoisten pyörien kanssa, ne kannattaa ripustaa esim. vaakaputkesta vaakaan. Silloin täytyy varmistaa ettei koukku luista vaakaputkea myöten ja vahingoita pyörää.

AA-kilpailut: pyörien punnitus voidaan tehdä pyörän tarkastuksen yhteydessä.

-kriittisimmät ovat matalarunkoiset, sähkövaihteiset ja junioreiden pyörät, joissa ei ole mitään aa-varusteita. Min 6,8 kg ilman juomapulloa.

Yhteislähtöiset kilpailut: pyörien punnitus tehdään yleensä pistokokeina kun kilpailijat ovat järjestäytyneet lähtönsä, noin 15 min ennen kilpailun lähtöaikaa. Min 6,8 kg ilman juomapulloa.

Punnitus voidaan tehdä myös etukäteen kilpailupaikalla pyörän tarkastuspaikalla jos kilpailija epäilee ettei pyörä ole sääntöjen mukainen tai haluaa varmistaa asian saadakseen keskittymisrauhan kilpailuun. Alipainoisiin kilpapyöriin täytyy asentaa lisäpaino tuomarin valvonnassa. Lisäpainoksi käy esim. työkalu joka on teipattu turvallisesti pyörän runkoon kiinni. Yleensä ammattilaistalleissa lisäpainot on asennettuna satulaputkien tai runkoputkien sisään.

Punnitus voidaan tehdä myös kilpailun maaliintulon jälkeen jos se nähdään aiheelliseksi. Kirjaa tarvittaessa ylös niiden kilpailijoiden numerot joiden pyörät on punnittu.

MUUTA HUOMIOITAVAA

Junioreiden kilpapyöristä on erillinen sääntö:

1.3.023N Erikoispyörät

Maantie- ja ratapyöräilyssä erikoispyörien käyttö on kielletty M/N –14 ja näitä nuoremmissa luokissa. Erikoispyörillä tarkoitetaan pyöriä, joissa on levypyörät tai perinteiseen ohjaustankoon asennettu lisätanko (esim. ”triathlon”, ”häränsarvi”, ”delta” jne.).

UCI:n hyväksymät kiekot, rungot ja etuhaarukat päivittyvät reaaliajassa:

<http://www.uci.ch/inside-uci/rules-and-regulations/equipment-165067/>

Parapyöräilyssä on omat erikoissääntönsä pyörien osalta:

<http://www.uci.ch/inside-uci/rules-and-regulations/regulations/>

Videoklippi pyörien mittaamisesta:

<https://youtu.be/4OJclhNahyY>

BMX:n pyöräntarkastusprotokolla on esitelty:

<http://bmxracing.fi/kilpailijoille/aloittelijan-opas/>

<http://bmxracing.fi/kilpailijoille/kisaamisen-perusteet/>

ja lisäksi:

SPU osa 6 luku I 4 § Polkupyörä, vaatetus ja varusteet